

ภาษาบาลี ๑ คำ คติธรรมประจำสัปดาห์

“กल्याณปฺกุชฺชน — ปุณฺชนที่ติงาม, กัลยาณปฺกุชฺชน”

กल्याณปฺกุชฺชน อ่านตามภาษาบาลีว่า กัณ - ละ - ยา - นะ - ปุ - ฤ - ชะ - นะ มาจากคำว่า กल्याณ (ติงาม) ปุณฺ (หนา) กับคำว่า ชน (ชน,บุคคล) แล้วซ้อน ช จึงรวมกันเป็น กल्याณปฺกุชฺชน แปลว่า ปุณฺชนที่ติงาม หรือแปลทับศัพท์เป็น กัลยาณปฺกุชฺชน ซึ่งก็คือ ชนผู้หนาแน่นไปด้วยกิเลส แต่ก็ยังเป็นคนดี เป็นผู้ที่มีธรรมอันงาม เพราะโดยปกติของความเป็นปุณฺชน แม้จะมีอกุศลเกิดขึ้นเป็นไป แต่ก็ยังเป็นผู้เห็นประโยชน์ของคุณความดีและเห็นประโยชน์ของการอบรมเจริญปัญญา เพื่อขัดเกลา กิเลสที่มีอยู่ในจิตใจของตนเอง ดังข้อความในสุมังคลวิลาสนี้ อรรถกถา ที่มณิกาย สีลขันธวรรค พรหมชาลสูตร ที่แสดงถึงความเป็นจริงของกัลยาณปฺกุชฺชนซึ่งต่างจากอัมมปฺกุชฺชนอย่างสิ้นเชิง ดังนี้ คือ

“ปุณฺชนมี ๒ พวก คือ อัมมปฺกุชฺชน(ปุณฺชนผู้มีดีบอด) ๑ กัลยาณปฺกุชฺชน (ปุณฺชนที่ติงาม) ๑

ในปุณฺชน ๒ พวกนั้น บุคคลผู้ไม่มีการเรียน การสอบถาม การฟัง การทรงจำ และการพิจารณาในขั้นธ ธาตุ และอายตนะเป็นต้น นี้ชื่อว่า อัมมปฺกุชฺชน บุคคลผู้มีกิจเหล่านั้น ชื่อว่า กัลยาณปฺกุชฺชน”

พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงตลอด ๔๕ พรรษา แสดงถึงสิ่งที่มีจริง ๆ โดยตลอด แม้ว่าจะทรงแสดงโดยปรารภถึงบุคคลประเภทต่างๆ ที่มีความประพฤติเป็นไปตามการสะสมของแต่ละบุคคล ดีบ้าง ไม่ดีบ้างนั้น ก็ไม่พ้นไปจากสภาพธรรมที่มีจริง เพราะมีสภาพธรรมที่มีจริงเกิดขึ้นเป็นไป จึงมีการหมายรู้กันว่าเป็นบุคคลที่มีความประพฤติเป็นไปอย่างนั้นๆ ซึ่งพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงเป็นเครื่องเตือนให้ผู้ฟังผู้ศึกษาได้เข้าใจตัวเองตามความเป็นจริง เพื่อจะได้เป็นผู้ไม่ประมาทในการสะสมความดีและอบรมเจริญปัญญา เพื่อความรู้ความเข้าใจยิ่งขึ้น เพื่อขัดเกลาละคลายกิเลสของตนเองซึ่งมีมากเป็นอยู่อย่าง

โดยปกติของความเป็นปุณฺชน เป็นผู้หนาแน่นไปด้วยกิเลส ย่อมมีอกุศลเกิดขึ้นเป็นไปมาก เพราะเหตุว่าปุณฺชน คือผู้ที่ไม่ใช่พระอริยบุคคล เป็นผู้มีกิเลสที่ยังไม่ได้ดับเลย เมื่อได้เหตุปัจจัย อกุศลก็เกิดขึ้นทำกิจหน้าที่ ไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่บุคคลตัวตนเลย ใครก็ตามที่มีความประพฤติที่ไม่ดี แท้ที่จริงแล้วก็เพราะธรรมฝ่ายไม่ดีต่างหาก ที่เกิดขึ้นเป็นไป เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ควรที่จะได้พิจารณาว่า จะเป็นปุณฺชนผู้ไม่ได้สะสมกุศล ไม่ได้สะสมปัญญาจากการฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม ไม่มีคุณความดีอะไรเลย เป็นปุณฺชนผู้มีดีบอด(อัมมปฺกุชฺชน) หรือว่าจะเป็นปุณฺชนที่ติงาม(กัลยาณปฺกุชฺชน) ผู้มีความจริงใจที่จะเจริญกุศลประการต่างๆ พร้อมทั้งฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม อบรมเจริญปัญญา

ในชีวิตประจำวัน เพื่อขัดเกลาละเอียดกิเลสของตนเองต่อไป ทั้งหมดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการสะสมของแต่ละบุคคลจริงๆ เป็นไปตามเหตุปัจจัย ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใครทั้งสิ้น

ถ้าเป็นผู้ที่ได้สะสมเหตุที่ดีมา เห็นประโยชน์ของการฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม อบรมเจริญปัญญาในชีวิตประจำวัน ย่อมมีทางที่จะทำให้จากที่เคยเป็นผู้มีโทษมาก กล่าวคือ กาย วาจา ใจ เป็นไปกับด้วยอกุศลเสียเป็นส่วนใหญ่ ก็จะค่อยๆ น้อมไปในทางที่เป็นกุศลยิ่งขึ้น มีความละเอียด มีความเกรงกลัวต่ออกุศลธรรมมากยิ่งขึ้น เห็นประโยชน์ของกุศลธรรมมากยิ่งขึ้น ขัดเกลากิเลส มากขึ้น คล้อยตามความเข้าใจที่ค่อยๆ เจริญขึ้น ได้ เพราะเหตุว่า ปุถุชนที่ได้ฟังพระธรรมแล้วเข้าใจ เป็นกัลยาณปุถุชน เป็นคนที่ดีงามกว่าคนที่ไม่ได้ฟังพระธรรม เพราะมีความเข้าใจถูกต้อง มีความเห็นถูกต้อง สามารถที่จะรู้หนทางที่จะเป็นอยู่ในโลกนี้ด้วยความเป็นคนดี ไม่กระทำความทุจริตกรรม สามารถที่จะเข้าใจ ความจริงได้จนกระทั่งสามารถที่จะขัดเกลากิเลสยิ่งขึ้น มีปัญญาเป็นเครื่องนำทางชีวิตที่ดี เกื้อกูลให้ ถือเอาเฉพาะสิ่งที่ควร แล้วละทิ้งสิ่งที่ไม่ควร และจากการเป็นกัลยาณปุถุชน ที่ไม่ประมาทในการศึกษา พระธรรมอบรมเจริญปัญญาสะสมความดีประการต่างๆ เมื่อปัญญาเจริญขึ้นก็สามารถรู้แจ้งอริยสัจจธรรมดับกิเลสตามลำดับขั้น ถึงความเป็นพระอริยบุคคลข้ามพ้นความเป็นปุถุชนได้อย่างสิ้นเชิง กิเลส ที่ดับได้แล้ว ก็จะไม่เกิดขึ้นอีกเลยในสังสารวัฏฏ์ แต่ก็เป็นเรื่องที่ไกลเป็นอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นแล้ว สิ่งที่เราประเสริฐที่สุดในชีวิต ไม่ใช่ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข ใดๆ ทั้งสิ้น แต่เป็นความเข้าใจถูกต้อง ความเห็นถูกต้อง ที่ได้อาศัยพระธรรมแต่ละคำที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง เพราะเหตุว่า กิเลสที่ได้สะสมมาอย่าง มากในสังสารวัฏฏ์ซึ่งแต่ประมาณไม่ได้เลย จะสามารถค่อยๆ ลดละคลายลงไปทีละเล็กทีละน้อยจน กว่าที่จะถึงกาลเวลาที่ปัญญาคมกล้าก็สามารถรู้แจ้งอริยสัจจธรรมดับกิเลสตามลำดับขั้นได้อย่างแท้จริง

บุคคลผู้ที่สนใจในการฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม ย่อมเป็นผู้เห็นประโยชน์ของปัญญา เพราะ ปัญญาเท่านั้นที่จะสามารถดับกิเลสได้ แต่ถ้าไม่มีปัญญาเลย เรื่องของการหมดกิเลส ก็เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ดังนั้นสิ่งที่ขาดไม่ได้ ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญ คือการฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม สะสมปัญญา ความเข้าใจถูกต้องเห็นถูกต้องไปตามลำดับ เห็นประโยชน์ของสิ่งที่มีค่าที่สุดในสังสารวัฏฏ์ เพราะปัญญานี้เอง ที่จะเป็เหตุทำให้จากที่เป็นปุถุชนผู้หนาแน่นไปด้วยกิเลสประการต่างๆ มากมาย สามารถดำเนินไป ถึงการรู้แจ้งอริยสัจจธรรมเป็นพระอริยบุคคลดับกิเลสได้ตามลำดับ ข้ามพ้นจากความเป็นปุถุชนได้ ในที่สุด ซึ่งจะต้องอาศัยกาลเวลาที่ยาวนานอย่างยิ่งในการอบรมเจริญปัญญา.

[ชมรมบ้านรั้วมะ มศพ. : www.dhammadhomefellowship.com, โทร ๐๘๑-๘๓๒๐๕๗๗]